

บทความวิจัย (Research Article)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการ
อ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตม
Instructional Model of SQ3R with Graphic Organizers to Develop Ability to
Thai Language Comprehensive Reading Based on Emphasize Analytical
Thinking of Grade-3 Students' Ban Toom Municipal School

โสภณ โคตรนรินทร์¹

Sopha Kotnarin¹

โรงเรียนเทศบาลบ้านตม, ขอนแก่น, ประเทศไทย¹

Ban Toom Municipal School, Khon Kaen, Thailand¹

Received: June 1, 2023 Revised: July 1, 2023, Accepted: July 1, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (2) ออกแบบและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (4) ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือ (1) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตม ตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (3) ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 21 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกการค้นหาคำปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา (PLC 01) แบบวิเคราะห์ปัญหาวิจัย (PLC 02) แบบบันทึกแนวทางแก้ไขปัญหาลงและออกแบบกิจกรรม (PLC 03) คู่มือการใช้รูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับ

¹ Corresponding author, Tel. 0867878218, Email: Sopha.pha94@gmail.com

ใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบที (t-test แบบ Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) มีความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น คือ SQ3R-GO Model มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และปัจจัยและเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และ 4) ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบ พบว่า (1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/86.03 (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.68 (4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (5) การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยเพิ่มแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของครูในการใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลในคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, เอส คิว สาม อาร์, ผังกราฟิก, การอ่านจับใจความสำคัญ, การคิดวิเคราะห์

Abstract

The objectives of this research and development were to: (1) Study and analyze basic data and the need for developing an instructional model for the Thai language in Grade 3 students. (2) Design and develop the SQ3R instructional model with graphic organizers to develop Thai language comprehensive reading based on analytical thinking of Grade 3 students has efficiency according to the criteria of 80/80. (3) Implement the SQ3R instructional model with graphic organizers to develop the Thai language comprehensive reading based on the analytical thinking of Grade 3 students. (4) Evaluate and improve the SQ3R instructional model with graphic organizers to develop Thai language comprehensive reading based on analytical thinking of Grade 3 students has specific objectives: 1) There is a need to develop the SQ3R instructional model with graphic organizers to develop Thai language comprehensive reading based on analytical thinking of Grade 3 students. 2) The instructional model developed is the SQ3R-GO model, which has 5 elements: principles, objectives, instructional steps, measurement and evaluation, and factors and conditions for using the model. 3) The results of implementing the model were found to be efficient and effective according to the specified criteria. 4) The results of evaluating and improving the model found that: (1) The SQ3R instructional model with graphic organizers had an efficiency of 83.65/86.03. (2) Learning achievement after studying was significantly higher than before at the .01 level. (3) The average student's ability to comprehensive reading based on analytical thinking is 81.68%. (4) The

satisfaction of Grade 3 students towards the SQ3R instructional model with graphic organizers was at the highest level. (5) Improving the instructional model by adding guidelines for organizing learning activities regarding the role of teachers in using measurement and evaluation tools in the manual for using the learning management model.

Key Words: Instructional Model, SQ3R, Graphic Organizer, Comprehensive Reading, Analytical Thinking

บทนำ

สังคมในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมอย่างทั่วถึง มนุษย์จึงต้องตื่นตัว และเตรียมพร้อมในการเรียนรู้เพื่อให้มีทักษะชีวิตสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้มนุษย์ได้เกิดการเตรียมพร้อมผู้เรียนควรมีทักษะ 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) โดยการอ่าน ซึ่งการอ่านเป็นทักษะการรับสารที่มีความสำคัญ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ทางด้านการศึกษา การพัฒนาตนเอง และช่วยเพิ่มพูนความรู้ที่สำคัญทำให้คนมีความคิด กว้างไกล และมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากการอ่านเป็นการจุดประกายความคิดของผู้อ่านทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิดสติปัญญา ด้วยการนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปบูรณาการกับความคิด และความรู้เดิมของตนเองจนเกิดเป็นความคิดใหม่ในการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ การอ่านเป็นทักษะการรับสารที่มีความสำคัญและจำเป็นในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะสังคมปัจจุบันการรับสารด้วยการอ่านมีความรวดเร็วและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น อาทิ การอ่านจากอินเทอร์เน็ตและสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ผู้ที่เห็นความสำคัญของการอ่านและมีความสามารถในการอ่านจึงมักได้รับประโยชน์มากกว่าผู้อื่น (จันทร์รัตน์ จาตแห, 2565)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการเรียนภาษาไทยของผู้เรียนหลายคนอ่านจับใจความไม่ได้ และไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสะท้อนว่าผู้เรียนเหล่านั้นขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามทักษะการคิดวิเคราะห์สามารถพัฒนาได้หากอาศัยกระบวนการที่เหมาะสม ซึ่งหนึ่งในกระบวนการนั้น ได้แก่ การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ เพราะความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญดังกล่าวจะช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตโดยทั่วไป และช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยแนวคิด Active learning สามารถช่วยในการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ได้ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เน้นการจัดกิจกรรมแบบเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือกระทำ ช่วยให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญหนึ่งที่เหมาะสมในการนำมาใช้ประยุกต์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับ Active learning ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิก ซึ่งได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายว่าเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในประสบการณ์ชีวิตจริงได้ ซึ่ง SQ3R ย่อ มาจากเทคนิค 5 ขั้นตอน ได้แก่ Survey (การอ่านแบบสำรวจ) Question (การตั้งคำถาม) Read (การอ่าน) Recite (การท่องจำ) และ Review (การทบทวน) (Nutta, Bautista & Butler, 2011; สภาพรพชพิณกุล, 2555; ภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ์, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีปัญหาสำคัญในวิชาภาษาไทย คือการอ่านจับใจความและการอ่านเชิงวิเคราะห์ จึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม โดยใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อนำไปสู่นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ดังกล่าวต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่ อย่างไร
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม มีปัญหาอะไร และแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินการอย่างไร
4. ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม ที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับใด และเป็นอย่างไร
 - 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม หรือไม่
 - 4.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไปหรือไม่
 - 4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม
2. เพื่อออกแบบและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

4.1 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม ตามเกณฑ์ 80/80

4.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

4.3 เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

4.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม พบว่า การใช้นวัตกรรมร่วมกันระหว่างการจัดการเรียนรู้ SQ3R กับผังกราฟิก จะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ช่วยให้ผู้อ่านจับใจความสำคัญได้ด้วยขั้นตอน และการตั้งคำถามต่าง ๆ อย่างเป็นระบบมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด โดยข้อดี คือ เป็นวิธีใช้ฝึกการอ่านที่สร้างความสนใจในการเรียนรู้ และฝึกทักษะการจับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัด คือ ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานการอ่านมาก่อนจึงจะฝึกได้ดี และผู้สอนจะต้องดูแลและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2558) จากข้อจำกัดดังกล่าวจึงควรมีกิจกรรมที่ผู้สอนควรกำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาล่วงหน้าหรือเตรียมความพร้อมผู้เรียนให้พร้อมก่อนเรียน และครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยดูแลผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิด ในขณะเดียวกันเนื่องจากปัญหาการอ่านของผู้เรียนในครั้งนี้องค์การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคผังกราฟิกเข้ามาร่วมด้วยเพื่อเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยเนื่องจากประโยชน์ของผังกราฟิก คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น และจดจำได้นาน ถ้าเนื้อหาสาระหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้ประมวลมาอยู่ในลักษณะกระจัดกระจาย การใช้ผังกราฟิกจะช่วยให้ผู้เรียนจัดข้อมูลเหล่านั้นให้เป็นระเบียบอยู่ในรูปแบบที่อธิบายให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย นอกจากนี้ ผังกราฟิกยังใช้เป็นเครื่องมือทางการคิดได้ดี กล่าวคือ ความคิดมีลักษณะที่เป็นนามธรรมอยู่ในสมองได้มีการแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม สามารถมองเห็นและอธิบายได้อย่างเป็นระบบชัดเจนและประหยัดเวลา (ทศนา แหมมณี, 2564) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งจะนำไปสู่การได้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาได้

อย่างมีประสิทธิภาพ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research : R1) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัส ท13101 สาระที่ 1 การอ่าน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎี ทั้งจากแหล่งข้อมูลเอกสาร และแหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องจากกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communication: PLC) ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Develop: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research : R2) เป็นการนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนที่ 4 พัฒนา (Develop : D2) เป็นการประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555)

2. แนวคิดการออกแบบการสอนเชิงระบบตามแนวคิดของ Dick, Carey and Carey และแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการสอน ADDIE Model ตามแนวคิดของ Kruse เนื่องจากการดำเนินการวิจัยเป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความสามารถในการอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้จึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน และเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแนวคิดของ กาญจนา คุณารักษ์ (2552); วทัญญู สุวรรณประทีป (2559); วทัญญู สุวรรณประทีป และชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2561) ที่ว่า การเรียนการสอนจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหากผู้สอนไม่สนใจรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ใช้ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการสอน ADDIE Model ตามแนวคิดของ Kruse (2009) เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการวิเคราะห์ความข้อมูลทั่วไป บริบท หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งทางปรัชญา จิตวิทยา และสังคม 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) เป็นการกำหนดวิธีสอน กิจกรรม สื่อ และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) เป็นการพัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล 4) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ และเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้จริง 5) ขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

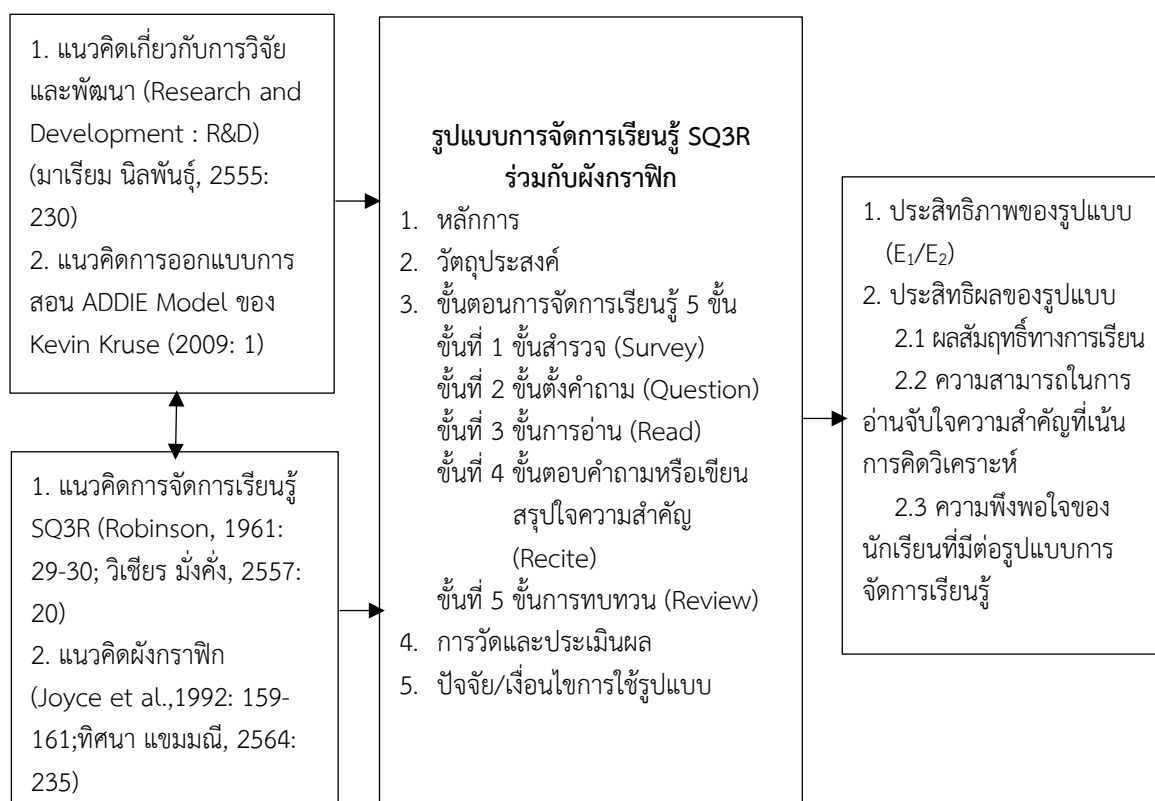
3. แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R ซึ่งมีหลักการเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่โดยการสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง การควบคุมการคิดของตนเองในการอ่าน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการวางแผน การอ่าน ตรวจสอบความก้าวหน้า และประเมินผลการอ่านของตนเอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Reading Activities) เป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน พูดคุยสนทนา หรือใช้สื่อประกอบ และครูสอนคำ ความหมาย โดยให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำ ความหมาย โดยออกเสียงตามครูก่อน และฝึกออกเสียงเองเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - Reading Activities) เป็นกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 Survey (S) สำนวนการอ่าน สำนวนชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ สารบัญ

คำนำ รวมทั้งแนวคิดและจุดหมายของการเขียนหนังสือเล่มนั้นๆ ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม ควรพิจารณาว่าตนเองต้องการคำตอบอะไร ขั้นที่ 3 Read (R) อ่านเพื่อจะได้คำตอบตามที่ตั้งคำถามไว้แล้ว โดยพยายามหารายละเอียด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจนในคำถามให้มากที่สุด ขั้นที่ 4 Recite (R) การจดจำ เมื่อได้รับคำตอบจากการอ่านแล้ว ควรมีการ จดบันทึกไว้ เพื่อเตือนความจำและตรวจสอบว่าจากการอ่านได้ อะไรใหม่จากการอ่านบ้าง และกิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading) ขั้นที่ 5 Review (R) การทบทวน คือ การทบทวนว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งพยายามนำความรู้ที่ได้รับออกมาใช้ และมีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สัมพันธ์ (Robinson, 1961; สุวิทย์ มูลคำ, และอรรถัย มูลคำ, 2558; วิเชียร มั่งคง, 2557; ชุตินา ใบปลื้ม, 2564; ชุตินา หล้าคำ, 2565)

4. แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ซึ่งมีหลักการสำคัญ ได้แก่ การแยกแยะข้อมูลเพื่อให้เห็น องค์ประกอบหลักที่เชื่อมโยงกันอยู่อย่างชัดเจน สามารถช่วยให้การเรียนรู้เข้าใจมากขึ้น หากสมองจัด โครงสร้างความรู้อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ความรู้เดิมที่มีอยู่ในโครงสร้างปัญญานำออกมาเชื่อมโยงกับความรู้ ใหม่ที่ได้เรียนรู้ ผังกราฟิกที่แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักของเรื่องมีลักษณะเป็นภาพจะทำให้สมองจดจำ ได้ง่าย และการใช้ผังกราฟิกซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งภาพและข้อความ เป็นการช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Learning) เนื่องจากนักเรียนจะต้องมีทั้งการฟัง การพูด อ่าน เขียน คิด จึงจะสามารถทำผังกราฟิก ออกมาได้ เป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก ของโจนส์และคณะ (Jones et al., 1989 อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2564) ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียน การสอนที่สำคัญ ๆ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอตัวอย่างการจัดข้อมูลด้วยผังกราฟิกที่เหมาะสมกับ เนื้อหาและวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 2 ผู้สอนแสดงวิธีการสร้างผังกราฟิก ขั้นที่ 3 ผู้สอนชี้แจงเหตุผลของการใช้ผัง กราฟิกนั้น และอธิบายวิธีการใช้ ขั้นที่ 4 ผู้เรียนฝึกการสร้าง และใช้ผังกราฟิกในการทำความเข้าใจเนื้อหาเป็น รายบุคคล และขั้นที่ 5 ผู้เรียนเข้ากลุ่มและนำเสนอผังกราฟิกของตนแลกเปลี่ยนกัน

5. นำหลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ SQ3R และผังกราฟิก มาบูรณาการเพื่อเป็นนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้น ก่อนกิจกรรมการอ่าน (Pre - Reading Activities) เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน ขั้นกิจกรรม ระหว่างการอ่าน (While - Reading Activities) ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นการอ่าน (Read) ขั้นที่ 4 ขั้นตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) และขั้น กิจกรรมหลังการอ่าน (Post Reading) ขั้นที่ 5 ขั้นการทบทวน (Review) ดังกรอบแนวคิดที่แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 และ 3/2 จำนวน 42 คน โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม ที่เรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (จิตรภา กุลทลบุตร, 2550)

3. ขั้นตอนการวิจัย วิธีดำเนินการในบทนี้แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนโดยมีสาระสำคัญสอดคล้องกับกระบวนการวิจัยและพัฒนา โดยมีการดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการวิเคราะห์ (Analysis: A) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบ (Design and Development: D and D) การออกแบบและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตูม

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการนำไปใช้ (Implementation: I) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการค้นหาคำปัญหาและหาสาเหตุของปัญหา (PLC 01) แบบวิเคราะห์ปัญหาวิจัย (PLC 02) แบบบันทึกแนวทางแก้ไขปัญหาลงและออกแบบกิจกรรม (PLC 03) คู่มือการใช้รูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติพื้นฐาน และสถิติทดสอบที (t-test แบบ Dependent)

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาไทย รหัส ท13101 ในปีการศึกษา 2564 พบว่า หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 การอ่านคิดวิเคราะห์ จำนวน 8 ชั่วโมง พบว่า ปัญหาสำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับการอ่านต่ำกว่าทุกหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ตั้งคำถาม และตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จากการวิเคราะห์สาเหตุเกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ของครูไม่น่าสนใจ ขาดการกระตุ้นความสนใจ และกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เอื้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ และการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้เป็นวิธีเดียวไม่มีการบูรณาการวิธีการสอนที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาการอ่าน จึงมีความต้องการจำเป็นในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R กับผังกราฟิกจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านที่เน้นการคิดวิเคราะห์ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ผลการออกแบบและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พบว่า รูปแบบที่มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และปัจจัยและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้ SQ3R และผังกราฟิก มาบูรณาการเพื่อเป็นนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อ

แก้ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หรือ SQ3R-GO Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Reading Activities) เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - Reading Activities) ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นการอ่าน (Read) ขั้นที่ 4 ขั้นตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) และขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post Reading) ขั้นที่ 5 ขั้นการทบทวน (Review) ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ จำนวน 3 ครั้ง กับกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน มีผลการทดลอง เท่ากับ 75.66/75.56, 77.70/77.04 และ 81.25/81.00 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยนำไปกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E1/E2) 80/80

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พพบว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยขณะทดลองใช้พบปัญหาสำคัญ คือ 1) นักเรียนทำกิจกรรมไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และสรุปผลและการนำเสนอออกมาในรูปแบบของผังกราฟิกไม่ชัดเจนและไม่ตรงประเด็นเท่าที่ควร แก้ปัญหาโดยครูวางแผนให้นักเรียนเตรียมความพร้อมมาก่อนโดยมอบหมายงานให้ศึกษาก่อนหรือจัดชั่วโมงปฐมนิเทศนอกเหนือจากชั่วโมงในแผนวิจัย 2) ปัญหานักเรียนขาดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ มีสาเหตุจากเทคนิคการกวาดสายตาในขณะที่ทำการอ่าน แนวทางแก้ปัญหา ครูให้แบบฝึกอ่านเป็นการบ้าน และแนะนำวิธีกวาดสายตาในขณะที่อ่านนั้นควรขยับเฉพาะตา หรือการอ่านแบบกวาดสายตาให้ทั่ว จัดวางระดับสายตาให้การมองอยู่ที่กึ่งกลางบรรทัดแล้วกวาดลูกตาไปทางซ้าย-ขวา แทนการส่ายหัวไปด้วยในขณะที่อ่าน 3) ปัญหา นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับคำถามและคำตอบจากเรื่องที่อ่าน พบว่า คำถามและคำตอบไม่ส่งเสริมให้ใช้การคิดวิเคราะห์ หรือคิดเชิงเหตุผล ครูผู้สอนควรมอบหมายแบบฝึกเพิ่มเติมเป็นการบ้าน และในกรณีการใช้คำถามที่ไม่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์หรือคิดเชิงเหตุผล ครูได้สอนเสริมนอกเวลาเรียนให้กับเด็กโดยอธิบายเพิ่มเติมโดยศึกษาจาก YouTube และจัดหาคอมพิวเตอร์ไว้ในห้องเรียนเพื่อการเรียนรู้ 4) ปัญหาการทำงานกลุ่มขาดการจัดระบบในการทำงานกลุ่ม และไม่มีวิธีการหรือเทคนิคในการทำงานร่วมกัน แนวทางการแก้ปัญหาคือ นำเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด (Think-Pair-Share) ซึ่งเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ได้เกิดคิดหาคำตอบด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และกระตุ้นให้ผู้เรียนหาข้อสรุปร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดขอบเขตการคิดและการพูดคุยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และ 5) ปัญหา นักเรียนยังขาดเทคนิคหรือวิธีการนำเสนอ แนวทางแก้ปัญหาคือ ครูเสนอแนะการนำเสนอในรูปแบบผังกราฟิก เกี่ยวกับวิธีการและรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย และมอบหมายงานให้นักเรียนทุกคนออกแบบผังกราฟิกที่น่าสนใจจากการวาดภาพเป็นการบ้าน หรือสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และครูเตรียมกระดาษขนาดขนาดใหญ่พร้อมอุปกรณ์การวาดภาพมาให้แต่ละกลุ่มเพื่อออกแบบวิธีการนำเสนอผังกราฟิกร่วมกัน

4. ผลการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พพบว่า

4.1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้ (E_1) มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 83.65 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ (E_2) มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 86.03 ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/86.03 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.3 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.81 คิดเป็นร้อยละ 81.68 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

4.5 ผลการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้จะมีเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย ดังนั้น ผู้วิจัยควรนำเสนอแนะไว้ในคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้หัวข้อ “แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” ในส่วนส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครู เกี่ยวกับแบบประเมินที่ตอบคำถามการวิจัยมีเป้าหมายเพื่อนำไปวิเคราะห์และตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแบบประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตุม พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.65/86.03 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมและขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเป็นกิจกรรมที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันทุกขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการอ่านแบบสำรวจ หรืออ่านแบบกวาดสายตาเพื่อจับประเด็นสำคัญและขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายไว้ นำไปสู่การตั้งคำถามคำตอบ ไปสู่การอ่าน

ละเอียดเพื่อตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ และการทบทวน ซึ่งบูรณาการผังกราฟิกที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนในการออกแบบเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การสรุปเป็นแผนภูมิแผนภาพที่เข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและนำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพัตรา มุลละออง (2557) ที่กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกจะเห็นว่าเทคนิคในการเลือกใช้แผนผังกราฟิกเพื่อการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรตัดสินใจเลือกใช้ให้ถูกเวลาหรือถูกจังหวะ และโอกาสที่เห็นว่าเหมาะสม รวมทั้งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้แผนผังกราฟิกให้เกิดประโยชน์สูงสุด การตัดสินใจดังกล่าวนี้จึงเป็นกลวิธีในการใช้เทคนิคแผนผังกราฟิกเข้าเสริมให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Kagan (1998); พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2544); พรพิศ ผิวหาม (2560) สรุปได้ว่า ประโยชน์ของผังกราฟิก คือ เป็นเครื่องมือในพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ โดยแสดงออกเป็นภาพรวมซึ่งผ่านกระบวนการจัดเรียงเนื้อหาและการคิดอย่างเป็นระบบ นักเรียนจึงสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบ เข้าใจได้ง่ายและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เทคนิคผังกราฟิกเป็นเทคนิคที่สำคัญในการเรียบเรียงความคิดและสามารถทำให้นักเรียนสามารถจัดเรียงเนื้อหาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งเมื่อนำมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ SQ3R ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้หลักจึงน่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กานต์ธิดา ทองจันทร์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ 76.11/84.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 และผลการวิจัยของ จารุณี พรหมอนุมิตี (2564) พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.69/82.07 ตามเกณฑ์ 80/80 และผลการวิจัยของ ภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ์ (2564) ชุดการสอนแบบ Active learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.85/82.53

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านตุม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ SQ3R เป็นกิจกรรมเน้นการลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอนจากใบงานที่ 1-3 ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการประเมินตามสภาพจริง โดยใบงานที่ 1 รู้คำ อ่าน คล่อง ท่องเก่ง เป็นการฝึกอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการอ่านคำ รู้ความหมายของคำ และสำนวนภาษาทุกคำที่กำหนด ใบงานที่ 2 การตั้งคำถามจากการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นการฝึกตั้งคำถาม/คำตอบจากการอ่านจับใจความสำคัญ และใบงานที่ 3 การสรุป/แสดงความคิดเห็นจากการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งเป็นกิจกรรมฝึกให้นักเรียนสรุปและแสดงความคิดเห็นจากการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้องและสัมพันธ์กันทุกข้อโดยกำหนดทั้งกิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่มจึงเอื้อให้เกิดการกระตุ้นผู้เรียนให้สนใจทำกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยมีเทคนิคผังกราฟิกจะช่วยสนับสนุนกิจกรรมให้นักเรียนฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ออกมาในรูปผังกราฟิกที่หลากหลายรูปแบบโดยมีครูเสนอแนะและนักเรียนร่วมกันสืบค้นมาแลกเปลี่ยนกันทำกิจกรรมสนุกสนาน สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนระดับประถมศึกษาจึงดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้อง

กับแนวคิดของ Miller (1979 อ้างถึงใน วทัญญู สุวรรณประทีป, 2559).) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ 6 ประการคือ 1) อ่านเพื่อความเข้าใจคร่าว ๆ 2) อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ 3) อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด และจับใจความสำคัญทั่วไป 4) อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ 5) อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ญาณคิดตามเรื่องที่อ่าน และ 6) อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของผลการวิจัยของ จารุณี พรหมอนมิตี (2564) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.81 คิดเป็นร้อยละ 81.68 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาผังกราฟิกจะช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ซึ่งการอ่านจับใจความสำคัญนั้นนักเรียนจะต้องมีพื้นฐานหรือความสามารถในการคิดวิเคราะห์จึงจะสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Dhinsa & Anderson (2011) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการสอนคิดวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิดและการสอนแบบดั้งเดิม ผลการวิจัยพบว่า การนำแผนผังความคิดมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ผลการวิจัยของ Rasouli and Heravi (2018) ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาชาวอิหร่านที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้เทคนิคแผนผังกราฟิก พบว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคแผนผังกราฟิกทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผังกราฟิกช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน ช่วยในการเชื่อมโยงความเข้าใจ และทำให้นักเรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาชีเตาะ ดาโอะ (2562) ที่พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยของ อังค์สุมล เชื้อชัย (2561) ที่ศึกษาผลการใช้เทคนิค SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า (1) ความสามารถในการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ ชูติมา ใจปลื้ม (2564) พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของผู้เรียนกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศ ได้แก่ Suryani (2015) ได้ทำการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนโดยใช้ Mind Map Technique พบว่า การจัดการเรียนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการเขียนแผนผังความคิด สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ในด้านการตีความ หาใจความสำคัญ หัวข้อ และคำศัพท์ และการใช้แผนผังความคิดยังสามารถช่วยจูงใจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเกิดการมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งศักยภาพของตนเองออกมาใช้ทำให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ผลการวิจัยของ Simbolon & Siregar

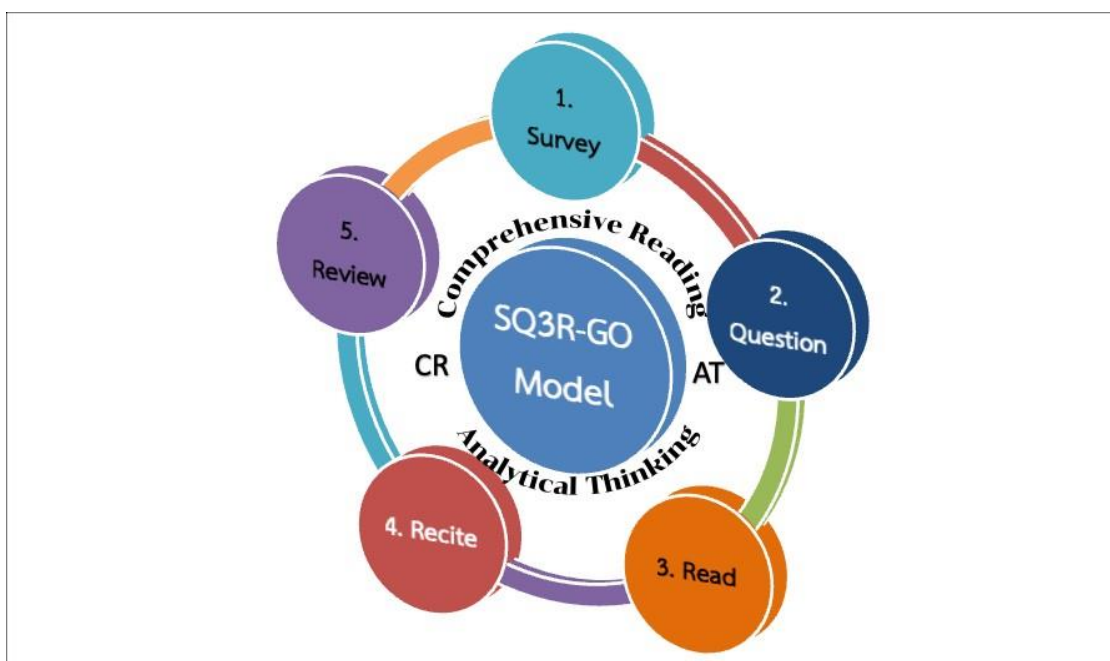

(2016) พบว่า วิธีสอนแบบ SQ3R ส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยของ Bulut (2017: Abstract) พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น โดยเฉพาะในด้านการวิเคราะห์เนื้อหา การคาดคะเนเนื้อหา และทักษะการจดบันทึก ผลการวิจัยของ Syahfutra (2017) พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธี SQ3R มีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะการสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและการเข้าใจคำศัพท์จากการอ่าน และผลการวิจัยของ Biringkanee (2018) พบว่า การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิค SQ3R ทำให้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนโดยใช้เทคนิค SQ3R ในทางบวก โดยผู้วิจัยได้นำเสนอให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษนำเทคนิค SQ3R ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการสอนภาษาไปปรับใช้ในการสอนในชั้นเรียนต่อไป

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิก เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน วิธีการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ การทดสอบบ่อยครั้ง การทดสอบเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น และได้คิดวางแผนสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านมาเป็นคำถามและคำตอบในไปสู่การสรุปสาระสำคัญในรูปแบบของผังกราฟิกทำให้เกิดการพัฒนาด้านการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ครูเป็นกันเองกับนักเรียนทำให้ผู้เรียนกล้าซักถามหรือร่วมเรียนรู้กับครูสร้างบรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตรจึงลดช่องว่างการเรียนรู้ระหว่างครูกับนักเรียนส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ สิริวรรณ ชัยชนะพิระกุล (2564) ที่ให้แนวคิดว่าการสร้างความพึงพอใจต้องให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเชิงบวก เช่น การทดสอบบ่อยครั้ง การทดสอบเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียนมากขึ้น เพราะอาจหมายถึงการเลื่อนชั้น การสำเร็จการศึกษา การทดสอบบ่อยครั้งจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจการเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงและเป็นความ พึงพอใจของผู้เรียน การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ด้วยการ นำเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และใช้วิธีการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ เพื่อสร้างความสนใจ เพราะวิธีการแปลกใหม่ที่ผู้เรียน ยังไม่ประสบผลสำเร็จมาก่อน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้อีกขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาสีเต๊ะ ดาโอะ (2562) การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ อังค์สุมล เชื้อชัย (2561) ที่ศึกษาผลการใช้เทคนิค SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ผลวิจัยของ ชุตินา ใจปลั่ง (2564) พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีสอนแบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ นภัส ศรีเจริญประมง และวรลณี ถนอมชาติ (2563) พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิก พบว่า อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกันผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบ้านตุม ได้แก่ ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกันผังกราฟิก 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Survey (S) สรุปรวการอ่านจากแบบฝึกอ่าน และใบงาน ขั้นที่ 2 Question (Q) การตั้งคำถาม ควรพิจารณาว่าตนเองต้องการคำตอบอะไร ขั้นที่ 3 Read (R) อ่านเพื่อจะได้คำตอบตามที่ตั้งคำถามไว้แล้ว โดยพยายามหารายละเอียด เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจนในคำถามให้มากที่สุด ขั้นที่ 4 Recite (R) การจดจำ เมื่อได้รับคำตอบจากการอ่านแล้ว ควรมีการจดบันทึกไว้ เพื่อเตือนความจำ และตรวจสอบว่าจากการอ่านได้อะไรใหม่จากการอ่านบ้าง ขั้นที่ 5 Review (R) การทบทวน คือ การทบทวนว่าถูกต้องเพียงใด รวมทั้งพยายามนำความรู้ที่ได้รับออกมาใช้ และมีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกันผังกราฟิก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีข้อค้นพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำไปประยุกต์ตามบริบทของนักเรียนและโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยขณะทดลองใช้ ข้อเสนอแนะของของนักเรียน และครูผู้สอนจากการประชุมกลุ่ม PLC ภาษาไทย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนก่อนการนำรูปแบบไปใช้ โดยอธิบายบทบาทความรับผิดชอบของผู้เรียน และอธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ชัดเจน โดยอาจใช้การสาธิต หรือทำตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนเริ่มใช้จริง
2. ครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีระยะเวลาสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียนอาจเสนอแนะให้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตจากบ้าน หรือจัดคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกไว้ในห้องเรียน
3. ครูผู้สอนต้องกระตุ้นและกำกับติดตามงานที่มอบหมายเป็นการบ้าน ตรวจสอบแก้ไขให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
4. ครูผู้สอนต้องกำกับดูแลผู้เรียนขณะทำกิจกรรมกลุ่มโดยเฉพาะในช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นผู้เรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและบรรลุลักษณะที่ที่กำหนดไว้ โดยช่วงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2 ครูผู้สอนควรจัดกลุ่มให้นักเรียนโดยคณะนักเรียนที่มีความพร้อมในการอ่านกระจายอยู่ทุกกลุ่ม และเป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรมกลุ่ม
5. ครูผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มควรเป็นเลขคู่ โดยเฉพาะกิจกรรมเพื่อนคู่คิด ช่วยในการจับคู่ร่วมเรียนรู้ ในกรณีทีกลุ่มใดเป็นจำนวนเลขคี่ คนที่ไม่มีคู่คิดควรเป็นผู้นำกลุ่มที่ครูเสนอแนะให้
6. ประเด็นสำคัญรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมมาก่อนจะช่วยให้การสอนอ่านเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูควรมอบใบงานให้นักเรียนได้ศึกษาเตรียมตัวมาก่อน
7. ครูต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยยิ้มแย้มแจ่มใสทักทายเป็นกันเองกับเด็กทุกคน และดูแลอย่างทั่วถึง
8. ครูผู้สอนควรมีเกมสนุกสนานทุกชั่วโมง เช่นการแบ่งกลุ่มการให้นักเรียนได้ร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม การให้นักเรียนเสนอแนะนิทานที่อยากเรียนรู้ การให้นักเรียนจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนร่วมกับคุณครูนอกเวลาเรียน
9. จัดกิจกรรมทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันมากขึ้น รวมถึงกิจกรรมทำให้นักเรียนกล้าคิดหรือแสดงความคิดเห็น
10. ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดห้องเรียน และทำความสะอาดเป็นระเบียบน่าเรียน และเอื้อต่อกิจกรรมการอ่าน
11. ครูควรมีวิธีการประเมินที่มีความหลากหลายเน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ เพื่อเป็นการดำเนินการวิจัยต่อยอดให้ลุ่มลึก และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R และผังกราฟิก จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยประยุกต์ในชั้นเรียนอื่น ๆ ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา เป็นต้น
2. ควรวิจัยและพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับผังกราฟิกเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในด้านอื่น ๆ เช่น การเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ SQ3R ร่วมกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในด้านการอ่านเชิงสร้างสรรค์ หรือเชิงวิเคราะห์ เช่น เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

4. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในด้านการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ระหว่างนักเรียนในเขตชุมชนเมืองกับชนบท เพื่อยืนยันประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบในบริบทที่แตกต่างกัน

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหรือวิธีสอนอื่น เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน เป็นต้น เพื่อนำผลการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. (2552). *การออกแบบการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กานต์ธิดา ทองจันทร์. (2564). *ผลของการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จันทร์รัตน์ จาดแห. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้กลวิธีการสอนแบบดี อาร์ ที เอ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- จารุณี พรหมอนมัติ. (2564). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(4), 31-45. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/253533>
- จิตราภา กุลชลบุตร. (2550). *การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- จุฑามาส ทศนา. (2566). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) ร่วมกับผังกราฟิก วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุติมา ใจปลื้ม. (2564). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ3R และกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบ ERICA model ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชุติมา หล้าคำ. (2565). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการอ่าน แบบ SQ3R และแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทศนา แคมมณี. (2564). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 25. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นภัส ศรีเจริญประมุง และวราลี ถนอมชาติ. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังกราฟิกเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดของนักศึกษาวิชาชีพครูในยุคการศึกษาไทย 4.0. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พรพิศ ผิวหาม. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิกเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิด วิธีและเทคนิคการสอน. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ภัทรดา เอี่ยมบุญญฤทธิ. (2564). การพัฒนาชุดการสอนแบบ Active learning โดยใช้เทคนิค SQ3R เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 32(1), 77-88.
- มาลีเตาะ ดาโอ. (2562). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วทัญญู สุวรรณประทีป และชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับปัญหาเป็นฐานและแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 8(2), 69-78.
- วทัญญู สุวรรณประทีป. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานร่วมกับปัญหาเป็นฐานและแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิเชียร มั่นคง. (2557). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญที่เน้นการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนแบบ เค ดับเบิลยู แอล กับ เอส คิว 3 อ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2555). คุณภาพผู้เรียน...เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ (Quality of students derived from active learning). วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(2): 1-12.
- สิริวรรณ ชัยชนะพิระกุล. (2564). การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบ พาโนรามา ร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุชญา สันติวรคาม. (2565). การจัดการเรียนรู้ฐานวรรณคดีไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (ภาษาศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุธาทิพย์ ยาวีเศษ. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเคดบ์เปลยูแอลพลัสร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุพัตรา มุลละออง. (2557). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่าน กลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิทย์ มุลคำ และอรทัย มุลคำ (2558). 21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อังค์สุมล เชื้อชัย. (2561). ผลการใช้เทคนิค SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (วัดโบสถ์) ในพระราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Biringkanae, A. (2018). The use of SQ3R technique in improving students' reading comprehension. *ELS Journal on Interdisciplinary Studies in Humanities*, 1(2), 218-225.
- Dhinsa, H., & Anderson, O. R. (2011). Constructivist-Visual Mind Map Teaching Approach and the Quality of Student Cognitive Structure. *Journal of Science Education and Technology*, 20(2), 186-200.
- Kegan, S. (1998). *Graphic Organizers*. New York: Cooperative Learning.
- Kruse, J. (2009). Learning Theories: Pillars of Teacher Decision-Making. *Iowa Science Teachers Journal*: Vol. 36: No. 2, Article 2. Available at: <https://scholarworks.uni.edu/istj/vol36/iss2/2>
- Miller, J. & Lyle K. (1979). *Developing Reading Efficiency*. New York: Burgers.
- Nutta, J.W., Bautista, N.U. & Butler, M.B. (2011). *Teaching science to English language learners*. New York: Routledge.
- Rasouli, M. & Heravi, R.N. (2018). The Effects of Graphic Organizer Strategy on Improving Iranian EFL Learners' Reading Comprehension. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 5(6), 65-73.
- Robinson, F.P. (1961). *Effective study*. New York: Harper & Row.
- Simbolon, N., and Siregar, F. M. (2016). *SQ3R Implementation Method to Improve Reading Comprehension Ability Indonesian Subject in Elementary Student*. Proceedings of the 1st Annual International Seminar on Transformative Education and Educational Leadership (AISTEEL). From <http://aisteel.unimed.ac.id/proceeding-aisteel-2016/>.

Suryani, L. (2015). *Improving Students' Reading Skills by Using the Mind Map Technique at SMA Negeri 1 Kretek in the Academic year of 2014/2015*. (Master's thesis).

Retrieved from

<http://eprints.uny.ac.id/16031/1/Lani%20Suryani%2008202241009.pdf>.

Syahfutra, W. (2017). Improving Students' Reading Comprehension by Using SQ3R Method. *Journal on English and Arabic Language Teaching*, 8(2), 133-140.